

Učni načrt za prilagojen izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom

Gospodinjstvo 5. razred: 70 ur
6. razred: 70 ur
7. razred: 70 ur
8. razred: 66 ur
9. razred: 64 ur

Irena Simčič, Zavod Republike Slovenije za šolstvo
Sonja Dobravc, Zavod Republike Slovenije za šolstvo
Cvetka Kronovšek, OŠ Ljube Mikuš, Žalec
Lidija Šauperl, OŠ Gustava Šiliha, Maribor

KAZALO

I.	NAMEN IN OPREDELITEV PREDMETA GOSPODINJSTVO V PRILAGOJENEM IZOBRAŽEVALNEM PROGRAMU Z NIŽJIM IZOBRAZBENIM STANDARDOM	5
1. 1.	Narava predmeta	5
1. 1. 1.	<i>Ekonomika gospodinjstva ali upravljanje z viri</i>	5
II.	SPLOŠNI CILJI PREDMETA	7
2. 1.	Temeljna načela, ki jih upoštevamo pri uresničevanju splošnih ciljev	8
2. 2.	Predvidena organizacija in časovni obseg	9
2. 3.	Šolska prehrana kot del kurikuluma	9
III.	PREDMETNI KATALOG 5. RAZRED	10
3. 1.	Modul: Hrana in prehrana	10
3. 1. 1.	<i>Gospodinjska učilnica</i>	10
3. 1. 2.	<i>Dnevni obroki</i>	11
3. 1. 3.	<i>Zaščitne snovi v prehrani</i>	12
3. 1. 4.	<i>Mešalnik, sokovnik</i>	12
3. 1. 5.	<i>Praznovanje</i>	13
3. 2.	Modul: Tekstil in oblačenje	14
3. 2. 1.	<i>Ročno šivanje</i>	14
3. 2. 2.	<i>Obutev</i>	14
3. 3.	Modul: Osnove higiene	15
3. 3. 1.	<i>Osebna higiena</i>	15
3. 3. 2.	<i>Ustna higiena – nega zob</i>	15
3. 3. 3.	<i>Šolska torbica</i>	16
3. 4.	Modul: Bivanje in okolje	17
3. 4. 1.	<i>Moja šola</i>	17
3. 4. 2.	<i>Moj dom</i>	17
3. 5.	Modul: Ekonomika gospodinjstva	18
3. 5. 1.	<i>Racionalna raba virov</i>	18
3. 5. 2.	<i>Denar</i>	19

IV.	PREDMETNI KATALOG		
	6. RAZRED	20
4. 1.	Modul: Hrana in prehrana	20
4. 1. 1.	<i>Gospodinjska učilnica</i>	20
4. 1. 2.	<i>Konzerviranje in shranjevanje živil</i>	21
4. 1. 3.	<i>Prehranska piramida</i>	21
4. 2.	Modul: Tekstil in oblačenje	22
4. 2. 1.	<i>Pot od vlakna do tkanine</i>	22
4. 2. 2.	<i>Vzdrževanje tekstila</i>	22
4. 2. 3.	<i>Osnove kvačkanja</i>	23
4. 3.	Modul: Osnove higijene	24
4. 3. 1.	<i>Osebna higiena</i>	24
4. 4.	Modul: Bivanje in okolje	25
4. 4. 1.	<i>Dom in okolje</i>	25
4. 4. 2.	<i>Vzgoja in nega cvetlic</i>	25
4. 4. 3.	<i>Odpadki v gospodinjstvu</i>	26
4. 5.	Modul: Ekonomika gospodinjstva	27
4. 5. 1.	<i>Racionalna raba virov</i>	27
V.	PREDMETNI KATALOG		
	7. RAZRED	28
5. 1.	Modul: Hrana in prehrana	28
5. 1. 1.	<i>Gospodinjska učilnica</i>	28
5. 1. 2.	<i>Konzerviranje in shranjevanje živil</i>	28
5. 1. 3.	<i>Beljakovine in beljakovinska živila</i>	29
5. 1. 4.	<i>Praznovanje</i>	29
5. 2.	Modul: Tekstil, oblačenje in obutev	30
5. 2. 1.	<i>Vzdrževanje tekstila: kemično čiščenje in vzdrževanje</i>	30
5. 2. 2.	<i>Pletenje</i>	30
5. 3.	Modul: Osnove higijene	31
5. 3. 1.	<i>Osebna higiena</i>	31
5. 4.	Modul: Bivanje in okolje	32
5. 4. 1.	<i>Naše stanovanje</i>	32
5. 5.	Modul: Ekonomika gospodinjstva	33
5. 5. 1.	<i>Prihranki in varčevanje</i>	33

VI.	PREDMETNI KATALOG		
	8. RAZRED	34
6. 1.	Modul: Hrana in prehrana	34
6. 1. 1.	<i>Gospodinjska učilnica</i>	34
6. 1. 2.	<i>Konzerviranje in shranjevanje živil</i>	34
6. 1. 3.	<i>Maščobe in sladkorji</i>	35
6. 1. 4.	<i>Voda in zaščitne snovi</i>	36
6. 1. 5.	<i>Praznovanje</i>	36
6. 2.	Modul: Tekstil, oblačenje in obutev	37
6. 2. 1.	<i>Moja obleka</i>	37
6. 2. 2.	<i>Šivalni stroj</i>	37
6. 2. 3.	<i>Moj izdelek</i>	38
6. 3.	Modul: Osnove higiene	39
6. 3. 1.	<i>Nega in ličenje</i>	39
6. 3. 2.	<i>Prehladna obolenja, okužbe in zajedalci</i>	39
6. 4.	Modul: Bivanje in okolje	40
6. 4. 1.	<i>Cvetličarstvo</i>	40
6. 5.	Modul: Ekonomika gospodinjstva	41
6. 5. 1.	<i>Potrošniška vzgoja</i>	41
VII	PREDMETNI KATALOG		
	9. RAZRED	42
7. 1.	Modul: Hrana in prehrana	42
7. 1. 1.	<i>Gospodinjska učilnica</i>	42
7. 1. 2.	<i>Načrtovanje zdrave, varne in varovalne prehrane</i>	42
7. 1. 3.	<i>Jedilniki</i>	43
7. 1. 4.	<i>Praznovanje - valeta</i>	43
7. 2.	Modul: Tekstil, oblačenje in obutev	44
7. 2. 1.	<i>Šivalni stroj</i>	44
7. 2. 2.	<i>Ročno šivanje</i>	44
7. 3.	Modul: Osnove higiene	45
7. 3. 1.	<i>Nega dojenčka in malega otroka</i>	45
7. 4.	Modul: Bivanje in okolje	46
7. 4. 1.	<i>Vrtnarstvo</i>	46
7. 5.	Modul: Ekonomika gospodinjstva	47
7. 5. 1.	<i>Načrt izvedbe praznovanja – valete</i>	47

VIII.	KATALOG MINIMALNIH IN TEMELJNIH STANDARDOV ZNANJA	48
8. 1.	Modul: Hrana in prehrana	48
8. 2.	Modul: Tekstil, oblačenje in obutev	49
8. 3.	Modul: Osnove higiene	50
8. 4.	Modul: Bivanje in okolje	51
8. 5.	Modul: Ekonomika gospodinjstva	52

PREDMET GOSPODINJSTVO V PRILAGOJENEM IZOBRAŽEVALNEM PROGRAMU Z NIŽJIM IZOBRAZBENIM STANDARDOM

I. NAMEN IN OPREDELITEV PREDMETA GOSPODINJSTVO

1.1. Narava predmeta

Pri osnovnošolskem predmetu gospodinjstvo v prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom se učenci učijo o tem, kakšna naj bodo razmerja med denarnimi prihodki in izdatki za obleko, stanovanje in hrano. Učijo se, kakšna naj bodo razmerja in odnosi med človekovimi psihofizičnimi, emocionalnimi, ekonomskimi, socialnimi in estetskimi potrebami. Obravnavajo jih v okviru doma in družine, v okvirih tržnih možnosti in samooskrbe, s posebnim poudarkom na izobraževanju potrošnikov kot uporabnikov izdelkov in storitev.

1.1.1. *Ekonomika gospodinjstva ali upravljanje z viri*

Viri, s katerimi upravlja posameznik in družina, so enako pomembni kot viri, ki se nanašajo na večje področje, npr. narodno gospodarstvo. Nesporno je, da je družina vir vseh človeških virov. Razvoj le-teh se namreč začne in nadaljuje v njej, od rojstva do smrti.

Viri, s katerimi upravljajo družine zato, da zadovoljujejo svoje osnovne potrebe, so:

a) ČLOVEŠKI VIRI

Sestavljajo jih:

- zaznavne sposobnosti posameznika
- kognitivne/miselne sposobnosti posameznika
- manipulativne/motorične sposobnosti posameznika
- afektivne/čustvene sposobnosti posameznika
- medsebojni odnosi

b) ČAS

- za delo
- počitek
- izobraževanje
- rekreacijo

c) ENERGIJA

- stvarna/človekova
- materialna/vsa dovedena energija

č) HRANA, PREHRANA IN ZDRAVJE

d) DOBRINE

- denar
- proizvodi
- storitve

e) OKOLJE

- stanovanje z ožjim in širšim bivalnim okoljem.

Doma, v družini, zadovoljujemo osnovne življenjske potrebe. Za to so potrebni viri. Upravljanje z viri, ki so na voljo posamezniku in družinam za zadovoljevanje osnovnih življenjskih potreb, tvori hrbtenico štirim področjem, ki jih obravnavamo pri pouku gospodinjstva v prehodnem obdobju devetletne osnovne šole (v učnih modulih).

1. Ekonomika gospodinjstva

2. Tekstil, oblačenje in obutev

3. Bivanje in okolje
Stanovanje

4. Hrana in prehrana

5. Higiena

II. SPLOŠNI CILJI PREDMETA

Učenci

- razvijajo zaznavne spretnosti s sprejemanjem informacij preko vidnega, slušnega, okušalnega, tipalnega in kinestetičnega občutka
- razvijajo sposobnosti razumevanja, uporabe, načelnega povezovanja in tvornega mišljenja za preudarno zadovoljevanje nujnih osnovnih potreb z viri
- se naučijo sprejemati in ovrednotiti odločitve, ki temeljijo na znanju o osebni in družinski ekonomiki, potrebah, željah, ciljih, vrednotah in razpoložljivih virih in tudi na znanju o ekonomski propagandi in njenem vplivu na potrošnika ter s tem povezanih potrošnikovih pravicah
- oblikujejo stališča o množici pomembnih vidikov vsakdanjega skupnega življenja, ki temeljijo na pridobljenih spretnostih preudarne in estetske izbire, upoštevanju namembnosti, varne uporabe in vzdrževanju materialov, pripomočkov in naprav za osebno in družinsko uporabo za področja: obleka in obutev, hrana in prehrana, stanovanje in oprema ter vplivu le-tega na okolje
- razumejo, spoznajo, usvojijo, uporabijo in vrednotijo pomen pravilne, varne in varovalne prehrane ter vpliv prehrabnenih navad in razvad na zdravje
- spoznajo in usvojijo spretnosti načrtovanja in varnega izdelovanja določenih izdelkov ter preko njih izražajo svojo osebno ustvarjalnost
- spoštujejo naravno in kulturno dediščino ter se zavedajo pomembnosti gospodinjskih aktivnosti in medčloveških odnosov
- oblikujejo osebno in družbeno omiko ter čut za pripadnost družini in družbi, v tem občutijo zadovoljstvo in spoznavajo kulturo okolja
- se s sprostivnim delom navajajo na življenjsko pomembne naloge, kulturno obnašanje in enakovredno delitev dela v skrbi za samega sebe, za druge in za okolje

2.1. Temeljna načela, ki jih upoštevamo pri uresničevanju splošnih ciljev

1. načelo: **Enakost med spoloma**

To načelo uresničujemo z obveznim vključevanjem učencev in učenk v pouk gospodinjstva.

2. načelo: **Enakopravnost skupnega dela**

To načelo uresničujemo tako, da ne delimo nalog, aktivnosti in praktičnega sprostitevne dela za vsakodnevno nego in (samo)oskrbo po spolu.

3. načelo: **Ekonomičnost**

To načelo uresničujemo z navajanjem na gospodarno upravljanje z viri, ki vključuje izbor, odločanje in prevzem odgovornosti v različnih okoliščinah.

4. načelo: **Ekološkost**

To načelo uresničujemo z razvijanjem odgovornosti za vzdrževanje in ohranjanje človekovega bližnjega in daljnega okolja ter z razvijanjem odgovornosti do osnovnih prostih dobrin: vode, zraka in zemlje.

5. načelo: **Ergonomija**

To načelo uresničujemo pri poučevanju praktičnega dela in spretnosti.

6. načelo: **Etičnost**

To načelo razrešujemo z vprašanji, ki se nanašajo na izbor, nakup, rabo in vzdrževanje izdelkov in storitev široke rabe.

7. načelo: **Estetika**

To načelo uresničujemo z razvijanjem učenčevih ustvarjalnih sposobnosti za estetsko opremljanje in dopolnjevanje osebnega prostora ter drugih prostorov doma in v šoli, z razvijanjem estetskega občutka za osebno urejenost pri oblačenju ter z razvijanjem občutka za barvno in oblikovno skladnost pri pripravljanju in ponudbi jedi.

2. 2. Predvidena organizacija in časovni obseg

5. razred

Predmet: Gospodinjstvo

Obseg: 70 ur

Drugi pogoji: delitev učencev v skupine

6. razred

Predmet: Gospodinjstvo

Obseg: 70 ur

Drugi pogoji: delitev učencev v skupine

7. razred

Predmet: Gospodinjstvo

Obseg: 70 ur

Drugi pogoji: delitev učencev v skupine

8. razred

Predmet: Gospodinjstvo

Obseg: 66 ur

Drugi pogoji: delitev učencev v skupine

9. razred

Predmet: Gospodinjstvo

Obseg: 64 ur

Drugi pogoji: delitev učencev v skupine

2. 3. Šolska prehrana kot del kurikuluma

Osnovna šola za vse učence organizira vsaj en obrok hrane dnevno. (57. člen (prehrana) Zakona o osnovni šoli, ULRS št. 12-29. II. 1996: 884)

Obroki hrane, ki jih učenci dobijo v šoli, so pomembni zaradi kontinuiranega zagotavljanja ustrezne energije in hranljivih snovi. Časovni razmak med posameznimi obroki je v povezavi z ritmom prehranjevanja in znaša tri do štiri ure. Mnogo učencev pred odhodom v šolo ne zaužije obroka hrane ali pa je ta neustrezen. Šolska prehrana je uravnotežena, ustreza priporočenim normativom in je senzorično sprejemljiva za učence.

Pri organizirani šolski prehrani operacionaliziramo cilje, da učenci:

- razumejo pomen obrokov in ritem prehranjevanja
- razumejo pomen dobrih prehrabnih navad za zdravje
- usvajajo osnove higiene pri strežbi
- usvajajo primerno obnašanje pri jedi
- analizirajo šolske obroke in oblikujejo jedilnike
- ocenjujejo ustreznost šolske prehrane po senzorični vrednosti

III. PREDMETNI KATALOG – 5. RAZRED

3.1. MODUL : HRANA PREHRANA

Obseg: 30 ur, od tega 6 ur za utrjevanje in poglobljanje znanja

3.1.1. *Gospodinjska učilnica*

Obseg: 4 ure

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ spoznajo gospodinjsko učilnico, opazujejo, naštejejo in pravilno poimenujejo opremo, aparature in pripomočke v kuhinji, ▪ zbirajo slikovni material, ▪ razlikujejo gospodinjske pripomočke, pribor in posodo na osnovi njihove uporabnosti, ▪ spoznajo osnove vzdrževanja posode, pribora, aparatov in ostalih pripomočkov ter pohištvene opreme, ▪ primerjajo nova spoznanja s svojimi izkušnjami doma, ▪ pridobivajo čut za osebno higieno in higieno kuhinje. 	<p>Gospodinjska učilnica</p> <p>Pohištvena oprema v kuhinji</p> <p>Gospodinjski pripomočki in pribor:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ posoda ▪ pribor ▪ pripomočki ▪ aparati ▪ delovna zaščita ▪ čistila 	<p>Novi pojmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pravilno poimenovanje vseh predmetov v gospodinjski učilnici ▪ higiena (pomen higiene v kuhinji) 	SN

3.1.2. Dnevni obroki

Obseg: 14 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ spoznajo potrebo po rednih dnevni obrokih,▪ razumejo pomen zajtrka in šolske malice za zdravje,▪ pripravijo različne obroke zajtrka in malice,▪ osvajajo kulturno in higienično pripravo in uživanje hrane,▪ navajajo se na pravilno ravnanje s kuhinjskimi odpadki,▪ spoznavajo pomen varčevanja z energijo, materiali in časom▪ prenašajo osvojeno znanje in veščine v domače okolje.	<ul style="list-style-type: none">• Dnevni obroki• Pomen zajtrka in malice v prehrani• Kulturno in higienično uživanje hrane <p>Praktične vaje:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ priprava namazov in napitkov▪ pogrinjek▪ higiena	<ul style="list-style-type: none">• Obrok in polnovredni obrok• pogrinjek,• higiena pri pripravi hrane• namaz, kaša, napitek	SN

3.1.3. Zaščitne snovi v prehrani

Obseg: 4 ure

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">▪ spoznajo živila, ki vsebujejo zaščitne snovi,▪ spoznajo vitamine v sadju in zelenjavi,▪ spoznajo pomen uživanja svežega sadja in zelenjave,▪ pripravijo vitaminski obrok,▪ spoznajo lastnosti vitaminov.	Zaščitne snovi v prehrani – vitamini Praktična vaja: <ul style="list-style-type: none">▪ sadna solata,▪ limonada▪ pomarančni napitek...	<ul style="list-style-type: none">• Ohranjanje zdravja• Zaščitne snovi• Vitamini	SN

3.1.4. Mešalnik, sokovnik

Obseg: 6 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">▪ spoznajo mešalnik in sokovnik,▪ razumejo delovanje mešalnika in sokovnika,▪ naučijo se rokovati z mešalnikom in sokovnikom,▪ spoznajo način konzerviranja hrane s paro,▪ navajajo se na pitje naravnih sokov – brez dodanih konzervansov▪ seznanijo se z načinom shranjevanja živil za ozimnico.	<ul style="list-style-type: none">• Mešalnik• Sokovnik Praktične vaje: <ul style="list-style-type: none">▪ grozdni sok▪ malinovec▪ mešani sokovi	<ul style="list-style-type: none">• Aparat, sokovnik in mešalnik• Sočenje• Konzerviranje in konzervansi• Naravni sok• Ozimnica	SN

3. 1. 5. Praznovanje

Obseg: 2 uri

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• spoznajo priložnosti za praznovanja,• izdelajo načrt za potek praznovanja,• razvijajo občutek za medsebojno sodelovanje,• pridobijo občutek za kulturno in estetsko pripravo praznovanja,• pripravijo praznovanje za člane družine.	<ul style="list-style-type: none">• praznovanje ob osebnih in različnih praznikih,	<ul style="list-style-type: none">• Pogrinjek• Praznik• Darilo• Vabilo• Voščilo	SLJ, LVZ, GVZ

3. 2. MODUL: TEKSTIL, OBLAČENJE IN OBUTEV

Obseg 24 ur, od tega 4 ure za utrjevanje in ponavljanje

3. 2. 1. Ročno šivanje

Obseg: 20 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• spoznajo osnovni šivalni pribor,• seznanijo se z osnovnimi vbodi,• urijo veščino rezanja, šivanja,• znajo izbrati material in pripomočke,• ozavestijo potrebo po lastni urejenosti,• izdelajo uporaben izdelek.	<ul style="list-style-type: none">• šivalni pribor• osnovni vbodi• šivanje na kartonu in blagu• rezanje po šabloni• sestava mozaikov tekstilnih slik• izdelava prtička• šivanje gumbov• izdelava zanke za obešanje	<ul style="list-style-type: none">• šivanka, šivankino uho, škarje, sukanci, merilni trak, naprstnik, blago, gumbi• prednji in stični vbod• šablona• mozaik	LVZ, THV

3. 2. 2. Obutev

Obseg: 4 ure

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• spoznajo vrste obutve glede na uporabo in namen: letni čas, vreme, delo, šport• razumejo pomen pravilnega vzdrževanja in shranjevanja obutve• na primeru spoznajo vzdrževanje obutve,• pridobljeno znanje prenesejo v domače okolje.	<ul style="list-style-type: none">• obutev: vrste, uporabnost, nega, vzdrževanje, shranjevanje• pripomočki in sredstva za vzdrževanje	<ul style="list-style-type: none">• obutev• vrste materialov• pripomočki• sredstva za vzdrževanje	ŠV, SPN

3. 3. MODUL: OSNOVE HIGIENE

Obseg: 6 ur, od tega 1 ura za utrjevanje in poglobljanje znanja

3.3. 1. Osebna higiena

Obseg: 2 uri

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• razvijajo občutek za redno umivanje in nego telesa,• osvojijo postopek pri negi posameznih delov telesa,• spoznajo pripomočke in sredstva za osebno nego ter njihovo smotrno uporabo,• navajajo se na pravilno uporabo sanitarij.	Osebna higiena: <ul style="list-style-type: none">• Umivanje: rok, obraza, telesa, nog• Prhanje telesa in nega lasišča• Pripomočki in sredstva za osebno higieno• sanitarije	<ul style="list-style-type: none">• higiena• pripomočki in sredstva za nego telesa• prha• kad	SN, ŠV

3. 3. 2. Ustna higiena in nega zob

Obseg: 2 uri

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• spoznajo pomen rednega in pravilnega umivanja zob,• razumejo pomen zdravih zob za zdravje in počutje človeka,• skrbijo za vsakodnevno nego zob.	Ustna higiena in nega zob: <ul style="list-style-type: none">• pripomočki in sredstva za nego zob• postopek pravilnega čiščenja zob• redna skrb za zobe• obisk zobozdravnika	<ul style="list-style-type: none">• zobna ščetka, zobna krema• zobna nitka• zobna prha• masaža dlesni	SN

3.3. 3. Šolska torbica

Obseg: 2 uri

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• razvijajo red in skrb za urejenost šolske torbice,• navajajo se na sprotno urejanje torbice glede na urnik,• razumejo pomen reda v torbici za racionalno izrabo časa ter telesno obremenitev,• uporabljajo torbico z odsevniki zaradi varnosti v prometu.	<ul style="list-style-type: none">• šolska torbica• šolske potrebščine• red in urejenost kot pogoj za šolsko delo• pravilno nošenje šolske torbice	<ul style="list-style-type: none">• red, urejenost• odsevník• telesna obremenitev• zdrava hrbtenica	SN, ŠV

3. 4. MODUL: BIVANJE IN OKOLJE

Obseg: 6 ur, od tega 1 ura za utrjevanje in poglobljanje

3. 4. 1. *Moja šola*

Obseg: 4 ure

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• razvijajo čut pripadnosti: šoli, razredni skupnosti, skupini,• skrbijo za urejenost in domačnost šolskega okolja,• navajajo se na odgovorno izvajanje zadolžitve posameznih nalog,• razvijajo občutek za urejenost bivalnega okolja• osvojena znanja prenašajo v domače okolje	<ul style="list-style-type: none">• urejanje razreda, jedilnice, garderobe• skrb za lončnice in rezano cvetje	<ul style="list-style-type: none">• urejenost in oprema prostorov• rezano cvetje, lončnice• urnik dežurstev• dežurni učenec	

3. 4. 2. *Moj dom*

Obseg: 2 uri

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• spoznajo različne bivalne prostore (stanovanje, blok, hiša),• spoznajo pogoje bivanja v različnih bivalnih prostorih,• razumejo pomen in urejenost lastnega ležišča in delovnega kotička (pisalna miza),• navajajo se na redno vzdrževanje ležišča in delovnega prostora.	<ul style="list-style-type: none">• lastno ležišče: postelja, odeja, vzglavnik, posteljno perilo• preoblačenje posteljnega perila• posteljanje postelje• pisalna miza: pravilna osvetlitev, stol (pravilna drža)• urejenost	<ul style="list-style-type: none">• ležišče, vzglavnik, vzmetnica, odeje, posteljno perilo,• osvetlitev,• delovna površina	SN

3. 5. MODUL: EKONOMIKA GOSPODINJSTVA

Obseg: 4 ure, od tega 1 uro za utrjevanje in poglobljanje znanja

3. 5. 1. Racionalna raba virov

Obseg: 2 uri

Splošne in operativne cilje ekonomike uresničujemo skozi vse module predmeta gospodinjstvo.

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• spoznajo racionalno rabo virov: časa, energije, materialov, denarja• razvijajo občutek vrednosti porabljenih virov,• razumejo potrošnjo kot zadovoljevanje nujnih življenjskih potreb,• razlikujejo med osnovnimi, nujnimi in manj nujnimi potrebami,• usvojijo pojem upravljanja s časom.	Načrtovanje dejavnosti glede na: <ul style="list-style-type: none">• čas• denar• porabljen material• energijo	<ul style="list-style-type: none">• načrtovanje• čas• energija• surovine• material• planiranje	MAT

3. 5. 2. Denar
Obseg: 2 uri

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznajo gotovinsko in negotovinsko plačevanje, • spoznajo pojme: bankovec, kovanec, valuta – tolar, euro, • spoznajo načine plačevanja, • izdelajo cenik za živila in čistila, ki jih uporabljajo pri pouku, • navajajo se na varčno porabo denarja. 	<p>Denar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznavanje in ravnanje z denarjem • izdelava cenika • obisk hranilnice 	<ul style="list-style-type: none"> • gotovina • plačilne kartice • posojilo • obresti • bankovci • kovanci • cenik • euro 	<p>MAT</p>

IV. PREDMETNI KATALOG – 6. RAZRED

4.1. MODUL: HRANA IN PREHRANA

Obseg: 20 ur, od tega 4 ure za utrjevanje in poglobljanje znanja

4. 1. 1. *Gospodinjska učilnica*

Obseg: 2 uri

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none">• spoznajo se s postopki priprave na delo,• očistijo kuhinjsko posodo pribor, delovne pripomočke ter kuhinjsko pohištvo,• navajajo se na pravilno ravnanje s čistili in pripomočki,• osvojijo razporeditev pripomočkov kuhinji,• navajajo se na pravilno poimenovanje.	<p>Gospodinjska učilnica:</p> <ul style="list-style-type: none">• poimenovanje• razporeditev• čiščenje	<ul style="list-style-type: none">• štedilnik• hladilnik• zamrzovalnik• pomivalni stroj• mali gospodinjski aparati	THV

4. 1. 2. Konzerviranje in shranjevanje živil
Obseg: 6 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznajo pojem in osnovne načine konzerviranja ter shranjevanja hrane in živil, • uporabijo postopek sušenja živil, • posušena živila uporabijo pri pouku, • spoznajo pomen priprave ozimnice, • pridobljeno znanje uporabijo v domačem okolju, • navaja se na ekonomično ravnanje s sezonskimi živil. 	<p>Konzerviranje in shranjevanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sušenje • vkuhavanje • sočenje • zamrzovanje • kisanje <p>Načini sušenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sadje • zelenjava • začimbe • čaji • dišavnice... 	<p>NAČINI KONZERVIRANJA</p> <ul style="list-style-type: none"> • konzerviranje • sušenje • vkuhavanje • sočenje • zamrzovanje • kisanje • dišavnice • biosušilnik 	SN

4. 1. 3. Skupine živil v prehranski piramidi
Obseg: 12 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spoznajo skupine živil v prehranski piramidi, • poimenujejo skupine živil, • spoznajo škrobna živila, • naštejejo in uporabijo načine toplotne obdelave škrobnih živil, • seznanijo se z načini shranjevanja škrobnih živil, • spoznajo in uporabijo enostavne recepte za peko peciva, • pripravijo praznovanje 	<p>Prehranska piramida</p> <p>Škrob in škrobna živila:</p> <ul style="list-style-type: none"> • žito in žitni izdelki • krompir in krompirjevi izdelki <p>Priprava jedi na osnovi škrobnih živil</p> <p>Praznovanje v razredu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pecivo 	<ul style="list-style-type: none"> • prehranska piramida • škrob in škrobna živila • žita, žitni izdelki • krompirjevi izdelki <p>POSTOPKI TOPLOTNE OBDELAVE ŽIVIL</p> <ul style="list-style-type: none"> • kuhanje • cvrenje • pečenje • dušenje 	SN

4. 2. MODUL: TEKSTIL, OBLAČENJE IN OBUTEV

Obseg: 16 ur, od tega 3 ure za utrjevanje in poglobljanje znanja

4. 2. 1. Pot od vlakna do tkanine

Obseg: 4 ure

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• spoznajo tekstilne surovine glede na izvor in uporabo,• spoznajo pot od vlakna do blaga,• spoznajo vrste in lastnosti blaga,• seznanijo se s poklici v tekstilstvu.	Tekstil in oblačenje: <ul style="list-style-type: none">• surovine• pot od vlakna do blaga• vrste blaga	<ul style="list-style-type: none">• tekstil• surovina• vlakno blago• predenje• tkanje• pletenje	SN

4. 2. 2. Vzdrževanje tekstila

Obseg: 8 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• spoznajo načine vzdrževanja tekstila,• seznanijo se s sredstvi in pripomočki za vzdrževanje,• razlikujejo strojno in ročno pranje,• razvrstijo perilo po barvi, stopnji umazanije in občutljivosti,• osvojijo procese vzdrževanja tekstila,• upoštevajo navodila z oznako vzdrževanja tekstilij.	Praktične vaje: Ročno in strojno operejo perilo, ga posušijo in zložijo ter pripravijo za likanje. Likanje in zlaganje perila. Perilo in oblačila shranijo v omaro	<ul style="list-style-type: none">• navodila za vzdrževanje• pralni stroj• sušilni stroj• likalnik, likalni stroj	

4. 2.3. Osnove kvačkanja
Obseg: 4 ure

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none"> • spoznajo osnove kvačkanja, • uporabijo material in kvačko, • naučijo se verižne petlje, • načrtujejo izdelek. 	Kvačkanje <ul style="list-style-type: none"> • začetna petlja • verižne petlje Verižico prilepi na narisano podlogo, uporabi za zapestnico...	<ul style="list-style-type: none"> • kvačka • prejica • volna • petlja – začetna, verižna • zanka 	

4.3. MODUL: OSNOVE HIGIENE

Obseg: 8 ur, od tega 2 uri za utrjevanje in poglobljanje

4.3. 1. Osebna higiena

Obseg: 8 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none">• utrjujejo potrebo po rednem umivanju in negi telesa,• spoznajo pomembnost higiene intimnih delov telesa,• osvojijo način nege in uporabo ustreznih sredstev,• navajajo se na smotrno uporabo negovalnih sredstev,• spoznajo pomen gibanja na svežem zraku,• seznanijo se z vsebino toaletne torbice,• navajajo se na njeno redno uporabo.	<p>Osebna higiena:</p> <ul style="list-style-type: none">• intimna higiena• gibanje na svežem zraku• pripomočki in sredstva za nego• priprava toaletne torbice	<ul style="list-style-type: none">• higiena• intimni deli telesa• pripomočki in sredstva za nego• toaletna torbica• vložki• tamponi• menstruacija• polucija	

4. 4. MODUL: BIVANJE IN OKOLJE

Obseg: 24 ur, od tega 5 ur za utrjevanje in poglobljanje znanja

4. 4. 1. Dom in okolje

Obseg: 12 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none">• spoznajo različna bivalna okolja,• opredelijo pojem stanovanja,• naštejejo stanovanjske prostore in opremo,• izdelajo načrt svojega doma,• seznanijo se s hišnim redom,• trudijo se za dobre medsebojne odnose.	<p>Bivalno okolje:</p> <ul style="list-style-type: none">• mesto, vas, hiša, blok <p>Stanovanje:</p> <ul style="list-style-type: none">• prostori• oprema• vzdrževanje <p>Hišni red</p> <p>Sosedski odnosi</p>	<ul style="list-style-type: none">• hišni red• sosedski odnosi	družba

4.4. 2. Vzgoja in nega cvetlic

Obseg: 8 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none">• spoznajo različne vrste prsti,• seznanijo se z različnimi načini vzgoje cvetlic,• načrtujejo razporeditev cvetic v razredu in okolici šole,• skrbijo za estetski izgled učilnice, šole in okolice,• osvojeno znanje prenesejo v domače okolje.	<p>Vzgoja in nega cvetlic:</p> <ul style="list-style-type: none">• priprava zemlje – gredice, korit• sejanje, presajanje• nega cvetlic z okolju prijaznimi sredstvi• obisk cvetličarne	<ul style="list-style-type: none">• okolju prijazna sredstva – gnojila, škropiva• sejanje• sajenje	SN

4.4. 3. Odpadki v gospodinjstvu

Obseg: 4 ure

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none">• razlikujejo vrste odpadkov,• razvrščajo odpadke in jih pravilno odlagajo,• opazijo onesnaženost okolja,• sodelujejo v akcijah za čisto okolje,• spoznajo pojem ekološki otok,• začutijo breme onesnaženja kot posledico sodobnega načina življenja,• privzgojijo si čut za čisto in zdravo okolje.	<p>Odpadki:</p> <ul style="list-style-type: none">• vrste odpadkov• ločeno zbiranje odpadkov• sodelovanje v čistilnih akcijah• reciklaža odpadkov	<ul style="list-style-type: none">• ekološki otok• reciklaža• čistilna naprava• deponija odpadkov	<p>Družba narava</p>

4. 5. MODUL: EKONOMIKA GOSPODINJSTVA

Obseg: 2 uri

4. 5. 1. Racionalna raba virov

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• Spoznajo racionalno uporabo odpadkov – reciklaža.	<ul style="list-style-type: none">• zbiranje starega papirja• stekla• železa• oblačil	<ul style="list-style-type: none">• reciklaža• predelava odpadkov	Družba, narava

V. PREDMETNI KATALOG – 7. RAZRED

5. 1. MODUL: HRANA, PREHRANA

Obseg: 36 ur, od tega 6 ur za utrjevanje in poglobljanje znanja

5.1.1. *Gospodinjska učilnica*

Obseg: 4 ure

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• obnovijo znanje o učilnici,• razumejo razporeditev opreme in pripomočkov,• očistijo gospodinjsko učilnico,• pridobljene veščine uporabijo doma.	Gospodinjska učilnica: <ul style="list-style-type: none">• pohištvena oprema• posoda• pribor• pripomočki• aparati• čistila		Naravoslovje Slovenščina

5.1.2. *Konzerviranje in shranjevanje živil – hladilnik, zamrzovalnik*

Obseg ur: 6 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• spoznajo hladilnik in zamrzovalnik,• primerjajo uporabnost hladilnika in zamrzovalnika,• seznanijo se z načinom hlajenja in zamrzovanja različnih skupin živil,• spoznajo čas uporabe zamrznjenih in ohlajenih živil,• spoznajo materiale za zaščito živil v hladilniku in zamrzovalniku,• pred zamrzovanjem živila označijo,• vodijo seznam živil v zamrzovalniku.	Hladilnik Zamrzovalnik Praktična vaja: <ul style="list-style-type: none">• zamrzovanje mesa, gob stročnic• skrb za hladilnik v učilnici• izdelajo tabelo trajanja zamrznjenih in ohlajenih živil	Hlajenje, zamrzovanje, odtajanje, zaščitna folija, aparat za varjenje folije	<ul style="list-style-type: none">• naravoslovje• slovenščina

5. 1. 3. Beljakovine in beljakovinska živila
Obseg: 24 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obnovijo znanje o prehranski piramidi, • spoznajo pojem, lastnosti in vrednost beljakovin in beljakovinskih živil, • razdelijo beljakovinska živila glede na izvor, • pripravijo jedi iz beljakovinskih živil, • cenovno ovrednotijo vrednost beljakovinskih živil, • spoznajo posledice razkrajanja živil in ravnanje z odpadki. 	<p>Priprava dnevnih obrokov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mleko in mlečni izdelki • meso in mesni izdelki • ribe in morski sadeži • jajca in jajčne jedi • stročnice • gobe 	<ul style="list-style-type: none"> • beljakovine • beljakovinska živila • rastlinski in živalski izvor 	<ul style="list-style-type: none"> • nara vosl ovje • slov enšč ina • mate mati ka

5. 1. 4. Praznovanje
Obseg: 2 uri

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • z znanjem o beljakovinskih živilih pripravijo praznovanje, • poskrbijo za vabila, • estetsko uredijo prostor za zabavo. 	<p>Predlogi za praznovanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mlečni žur • ribji butik • topli kruhki • solate iz stročnic... <p>vabila, pogrinjek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zabava -žur • butik 	<ul style="list-style-type: none"> • slov enšč ina • glas ba

5. 2. MODUL: TEKSTIL, OBLAČENJE IN OBUTEV

Obseg: 14 ur, od tega 4 ure za utrjevanje in ponavljanje znanja

5.2.1. Vzdrževanje tekstila: kemično čiščenje in razkuževanje

Obseg: 4 ure

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none">• obnovijo znanje o vzdrževanju tekstila,• spoznajo kemično čiščenje in dejavnost kemične čistilnice,• spoznajo naravna sredstva za čiščenje,• seznanijo se z načini razkuževanja tekstila,• razumejo nevarnosti pri uporabi kemičnih čistilnih sredstev,• spoznajo pomen zaščite pri uporabi kemičnih sredstev in ravnanju s tovrstnimi odpadki,• obišejo kemično čistilnico.	<p>Kemično čiščenje tekstila:</p> <ul style="list-style-type: none">• čiščenje različnih madežev• razkuževanje tekstila (pranje, likanje, kemična sredstva)• kemična čistilnica• nasveti za čiščenje naših mam in batic	<ul style="list-style-type: none">• kemično čiščenje• razkužilo• hlapi• čistila• topilo <p>naravna čistila:</p> <ul style="list-style-type: none">• sol• limona• pivnik• čisti alkohol	Naravoslovje Slovenščina

5.2.2. Pletenje

Obseg: 10 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none">• spoznajo pletiva in pribor za pletenje,• seznanijo se z priročniki za pletenje,• spoznajo osnove pletenja,• spletejo preprost izdelek,• spoznajo pomen pletenin glede na udobnost, estetiko, modo in zdravje.	<p>Pletenje: Pletejo: šal, trak</p>	<ul style="list-style-type: none">• pletilka• zanka• petlja• pletivo	Naravoslovje Tehnika in tehnologija

5. 3. MODUL: OSNOVE HIGIENE

Obseg: 6 ur, od tega 2 uri za utrjevanje in poglobljanje snovi

5.3.1. Osebna higiena

Obseg: 6 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• obnovijo znanje o osebni higieni,• poudarijo pomen splošne osebne urejenosti,• opredelijo pomoč pri negi in osebni urejanju družinskih članov, sošolcev,• pridobijo si čut za pomoč mlajšim, starejšim in bolnim,• spoznajo in opremijo omarico prve pomoči.	Moj izgled Pomoč in nega: <ul style="list-style-type: none">• obiščejo dom starejših občanov• vzgojno varstveno ustanovo Omarica prve pomoči	<ul style="list-style-type: none">• nega• dom starejših občanov• omarica prve pomoči	Naravoslovje

5.4. MODUL: BIVANJE IN OKOLJE

Obseg: 10 ur, od tega 2 uri za poglobljanje in utrjevanje snovi

5.4.1. Naše stanovanje

Obseg: 10 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none">• razložijo svoje bivalno okolje• opredelijo stanovanjske prostore in opremo• spoznajo načine ogrevanja in hlajenja prostorov• seznanijo se z načini osvetlitev• razumejo pomen zračenja za bivanje• načrtujejo in vzdržujejo higieno stanovanjskih prostorov• uporabljajo okolju prijazna čistilna sredstva• spoznajo pomen varčevanja z energijo• seznanijo se z alternativnimi načini ogrevanja.	<p>Stanovanjski prostori:</p> <ul style="list-style-type: none">• ogrevanje• hlajenje• osvetlitev• zračenje• vzdrževanje <p>Obisk sejmov, pohištvenih salonov, trgovin.</p>	<ul style="list-style-type: none">• ogrevanje• hlajenje• osvetlitev• sončni kolektorji	tehnika in tehnologija slovenščina

5.5. MODUL: EKONOMIKA GOSPODINJSTVA

Obseg: 6 ur, od tega 2 uri za poglobljanje in utrjevanje snovi

5.5.1. Prihranki in varčevanje

Obseg: 6 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none">• pojasnijo pomen denarja za življenje,• spoznajo pomen prihodkov, odhodkov in prihrankov,• seznanijo se z načini varčevanja,• opredelijo pojem žepnine,• naučijo se načrtovati porabo žepnine,• beležijo svoje prihodke in odhodke,• obišejo poslovalnico banke,• spoznajo bankomat.	<p>Prihodki, odhodki, prihranki Žepnina</p> <ul style="list-style-type: none">• ravnanje z žepnino• beleženje prihodkov in izdatkov <p>Obisk banke</p>	<ul style="list-style-type: none">• prihodek• odhodek• prihranek• žepnina• varčevanje• banka• bankomat	<p>MA SLJ</p>

VI. PREDMETNI KATALOG – 8. RAZRED

6.1. MODUL: HRANA PREHRANA

Obseg: 20 ur, od tega 4 ure za utrjevanje in poglobljanje snovi

6.1.1. *Gospodinjska učilnica*

Obseg: 2 uri

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• pripravijo gospodinjsko učilnico za pouk,• utrjujejo pridobljena znanja in veščine.	Organizacija dela v gospodinjski učilnici: <ul style="list-style-type: none">• čiščenje in urejanje	<ul style="list-style-type: none">• plan dela	

6.1.2. *Konzerviranje in shranjevanje živil – kisanje*

Obseg: 4 ure

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• obnovijo znanje o konzerviranju in shranjevanju živil,• seznanijo se s postopkom kisanja živil,• spoznajo recepte in postopke za kisanje,• spoznajo zdravilne učinke kisanih živil in kisa,• izvedejo postopek kisanja.	Kisanje živil: <ul style="list-style-type: none">• zelje• repa• jabolčni kis	<ul style="list-style-type: none">• kisanje• mlečno kislinske bakterije	<ul style="list-style-type: none">• nara vosl ovje• slov enšč ina

6.1.3. Maščobe in sladkorji
Obseg: 6 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obnovijo znanje o prehranski piramidi, • spoznajo maščobe in maščobna živila, • spoznajo sladkor in sladkorna živila, • spoznajo energijsko vrednost maščob in sladkorja, • opredelijo koristnost in škodljivost teh živil, • pripravijo jedi iz teh živil, • prilagajajo uživanje maščob in sladkorja glede na fizične obremenitve, • spoznajo nevarnosti ob segrevanju maščob. 	<p>Maščobe in maščobna živila Sladkor in sladkorna živila</p> <ul style="list-style-type: none"> • priprava jedi • obisk tovarne sladkorja • obisk tovarne čokolade • obisk slaščičarne 	<ul style="list-style-type: none"> • maščobe, maščobna živila • sladkorna živila • izgorevanje maščob • kopičenje maščob • nasičene nenasičene maščobe • živalske, rastlinske maščobe • žarkost 	

6. 1. 4. Voda in zaščitne snovi

Obseg: 6 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• obnovijo znanje o prehranski piramidi,• spoznajo zaščitne snovi: vitamine in minerale,• opredelijo pomen zaščitnih snovi za zdravje,• seznanijo se z njihovimi lastnostmi,• spoznajo pomen vode za življenje,• rešujejo probleme v zvezi z vodo,• prepoznajo in začutijo odvisnost življenja od vode.	Vitamini: A,B,C,D Minerali in rudninske snovi: kalcij, železo, magnezij, jod, natrij Voda - vir življenja	<ul style="list-style-type: none">• vitamini• minerali• pitna voda• zaščitne snovi	naravoslovje slovenščina

6.1.5. Praznovanje

Obseg: 2 uri

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• pri pripravi praznovanja uporabijo sadje in zelenjavo,• estetsko dekorirajo sadje in zelenjavo,• poskrbijo za glasbeno spremljavo.	Fantazija v sadju in zelenjavi	<ul style="list-style-type: none">• fantazija• dekoriranje	slovenščina naravoslovje glasba

6.2. MODUL: TEKSTIL, OBLAČENJE IN OBUTEV

Obseg: 18 ur, od tega 4 ure za poglobljanje in utrjevanje snovi

6.2.1. *Moja obleka*

Obseg: 6 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• poglobljujejo znanje o obleki in obutvi,• spoznajo se z modo• prebirajo modno literaturo,• znajo ovrednotiti modne nakupe,• usvajajo model razumnega nakupovanja,• poznajo simbole za nego in vzdrževanje,• znajo razbrati informacije iz obesnega lističa in etikete,• izoblikujejo odnos do sezonskih razprodaj.	Moja obleka: <ul style="list-style-type: none">• spodnje perilo• pletenine• konfekcija• blagovna znamka• obisk trgovine z oblačili	<ul style="list-style-type: none">• konfekcija• blagovna znamka• etiketa• obesni listič• moda	

6.2..2. *Šivalni stroj*

Obseg: 4 ure

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• spoznajo električni šivalni stroj,• poimenujejo njegove dele,• naučijo se napeljevanja niti,• izdelajo vajenico osnovnih šivov na papirju,• po uporabi stroj pravilno pospravijo.	Šivalni stroj: <ul style="list-style-type: none">• zgradba• delovanje• napeljevanje niti• šivanje	<ul style="list-style-type: none">• šivalni stroj• napeljevanje• vajenica• tačka• igla za šivalni stroj• čolniček	Tehnika in tehnologija

6.2.3. Moj izdelek
Obseg: 8 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poljubno si izberejo material in tehniko za izdelavo izdelka, • naredijo si načrt za delo, • izdelujejo izdelek v izbrani tehniki in ga dokončajo, • pripravijo razstavo ročnih del, • izoblikujejo odnos do ročnih del kot del ljudskega izročila, • spoznajo neprecenljivo vrednost ročnih del. 	<p>Moj izdelek po izbiri</p> <ul style="list-style-type: none"> • prtiček • oprijemalka • vrečka • kapa • šal • gobelin <p>Tehnike po izbiri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kvačkanje • pletenje • šivanje • vezenje • tkaničenje 	<ul style="list-style-type: none"> • vezenje • gobelin • oprijemalka • ročna dela 	<p>Tehnika in tehnologija</p>

6.3. MODUL: OSNOVE HIGIENE

Obseg: 8 ur, od tega 2 uri za utrjevanje in poglobljanje

6.3.1. Nega in ličenje

Obseg: 4 ure

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• spoznajo moško in žensko negovalno kozmetike,• uporabljajo negovalne in kozmetične pripomočke,• spoznajo poklic kozmetičarke, frizerke in pedikerke,• obišejo salone.	Nega in ličenje obraza negovalna kozmetika in ličila Britje – načini in lasten pribor za britje	<ul style="list-style-type: none">• kozmetika• ličenje• britje• brivski aparat	

6. 3.2. Prehladna obolenja, okužbe in zajedalci

Obseg: 4 ure

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• spoznajo prehladna obolenja, okužbe in telesne zajedalce,• osvojijo ukrepe za njihovo preprečevanje,• spoznajo pravilne ukrepe ob pojavu okužb, zajedalcev, prehladnih obolenj,• spoznajo se z uporabo sredstev in zdravil,• spoznajo pomen rednega umivanja za zdravje.	Prehladna obolenja in okužbe : <ul style="list-style-type: none">• nahod• kašelj• viroze• gripa• angina Zajedalci: <ul style="list-style-type: none">• uši• garje• gliste Izdelajo plakat	zajedalci okužbe prehladna obolenja	Naravoslovje Slovenščina

6. 4. MODUL: BIVANJE IN OKOLJE

Obseg: 14 ur, od tega 3 za utrjevanje in poglobljanje

6. 4.1. Cvetličarstvo

Obseg: 14 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none">• spoznajo pogoje za uspešno vrtnarjenje,• spoznajo orodje, pripomočke, delovna zaščitna sredstva,• pravilno pripravijo zemljo,• pripravijo gredico ali korito za sajenje cvetic,• okopavajo in vzdržujejo cvetlične gredice,• spoznajo in uporabijo naravna in umetna gnojila,• razumejo ekološki pristop pri vzgoji in negi cvetic,• ogledajo si cvetličarno, rastlinjak, vrtnarstvo.	<p>Cvetličarstvo: Enoletnice in trajnice Orodja, pripomočki, zaščitna sredstva, gnojila in škropiva Ekološko vrtnarjenje Ogledi:</p> <ul style="list-style-type: none">• park• cvetličnih nasadi,• vrtnarija,• rastlinjak	<ul style="list-style-type: none">• enoletnice• trajnice• ekološko vrtnarjenje• gnojila• škropiva• rastlinjak	Naravos lovje

6.5. MODUL: EKONOMIKA GOSPODINJSTVA

Obseg: 6 ur, od tega 2 uri za utrjevanje in poglobljanje

6.5.1. *Potrošniška vzgoja*

Obseg: 6 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• spoznajo pojme potrošnik, potrošništvo,• seznanijo se z dobrimi in slabimi stranmi reklame,• ocenijo vpliv reklame na ljudi,• razlikujejo potreben od nepotrebnega nakupa,• izdelajo reklamo za svoje izdelke,• spoznajo pomen varčevanja s časom in denarjem pri nakupih.	Potrošništvo in reklame: <ul style="list-style-type: none">• dobre in slabe strani Priprava reklame za izdelek ali prireditev Varčevanje: <ul style="list-style-type: none">• s časom• denarjem• materialom Izdelajo plakate	<ul style="list-style-type: none">• potrošnik• reklama	Slovenščina

VII. PREDMETNI KATALOG – 9. RAZRED

7.1. MODUL: HRANA – PREHRANA

Obseg: 26 ur, od tega 5 ur za utrjevanje in poglobljanje snovi

7.1.1. *Gospodinjska učilnica*

Obseg: 2 uri

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> očistijo gospodinjsko učilnico, poskrbijo za red in urejenost, utrjujejo pridobljena znanja in veščine. 	<p>Organizacija dela v gospodinjski učilnici:</p> <ul style="list-style-type: none"> Čiščenje in urejanje Uporabljanje ustreznih čistilnih sredstev in delovne zaščite 	<p>Delovna zaščita</p>	

7.1.2. *Načrtovanje zdrave, varne in varovalne prehrane*

Obseg: 12 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> spoznajo pomen zdrave, varne in varovalne prehrane seznanijo se s prehranskimi potrebami človeka v različnih starostnih obdobjih, spoznajo pomen dietne prehrane poiščejo možnosti in načine prehrane v izrednih razmerah, pojasnijo pomen industrijsko pripravljene hrane, uporabijo izdelke, ki jih ponuja tržišče, uporabijo sodobne načine priprave hrane. 	<p>Zdrava, varna in varovalna prehrana:</p> <ul style="list-style-type: none"> Prehrana dojenčka, Prehrana mladostnika, Prehrana odraslega človeka, Prehrana starostnika Dietna prehrana Prehrana v izrednih razmerah Pomen pitne vode Industrijska polpripravljena in pripravljena hrana Mikrovalovna pečica Zastrupitve s hrano 	<ul style="list-style-type: none"> Zdrava Varna Varovalna Dieta Življenjska obdobja Izredne razmere Polpripravljena hrana Industrijsko pripravljena hrana Mikrovalovna pečica zastrupitev 	<p>NAR SLJ</p>

7.1.3. Jedilniki
Obseg: 10 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ponovijo znanje o prehranski piramidi, • načrtujejo in izdelajo jedilnike, • upoštevajo ekonomski vidik načrtovanja prehrane, • seznanijo se z delovanjem šolske kuhinje, • predvidijo posledice hitre prehrane. 	<p>Jedilniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sestava obrokov • Celodnevni jedilnik • Jedilnik šolske kuhinje • Jedilnik svoje družine • Izračun cene obroka: zajtrk, malica, kosilo, večerja • Ogled šolske kuhinje, obrata hitre prehrane, kitajske restavracije... 	<ul style="list-style-type: none"> • Obrok • Jedilnik • Fast food • Ekonomski vidik 	<p>MA SL NAR</p>

7.1.4. Praznovanje - Valeta
Obseg: 2 uri

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uporabijo pridobljena znanja pri organizaciji valeta. 	<p>Valeta:</p> <p>vabila, pogrinjek, obleka, jedilnik, glasba, dekoracija...</p>	<p>valeta</p>	<p>SL LV GV TV MA</p>

7.2. MODUL: TEKSTIL, OBLAČENJE IN OBUTEV

Obseg: 26 ur, od tega 5 ur za poglobljanje in utrjevanje snovi

7.2.1. Šivalni stroj

Obseg: 12 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• obnovijo znanje o električnem šivalnem stroju,• izdelajo vajenico osnovnih šivov na blagu,• spoznajo osnove krojenja,• izdelajo kroj za preprost izdelek,• krojijo, šivajo, likajo• ovrednotijo svoj izdelek.	Šivalni stroj: <ul style="list-style-type: none">• Šivanje vajenice na blagu• Krojenje, šivanje• Razstava izdelkov• Varnost pri delu s šivalnim strojem	<ul style="list-style-type: none">• krojenje	TIT

7.2.2. Ročno šivanje

Obseg: 14 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci: <ul style="list-style-type: none">• izdelajo zahtevnejši izdelek,• izberejo si material in tehniko obdelave,• izdelajo komercialno uporaben izdelek,• izdelek podarijo, uporabijo, prodajo• ovrednotijo delo, trud, ceno ročno narejenih izdelkov.	Ročno šivanje: <ul style="list-style-type: none">• izdelek in tehnika po izbiri• izdelek namenijo kot darilo ob raznih priložnostih• izdelek prodajo ali uporabijo	<ul style="list-style-type: none">• izdelek• tehnika	Slovenščina Tehnika in tehnologija Matematika

7.3. MODUL: OSNOVE HIGIENE

Obseg: 4 ure, od tega 1 ura za utrjevanje in poglobljanje snovi

7.3.1. Nega dojenčka in malega otroka

Obseg: 4 ure

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none">• opredelijo pomen in potrebo po negi dojenčka, malega otroka• spoznajo otroško negovalno kozmetiko in ostale pripomočke• praktično negujejo lutko• poudarijo pravilno odlaganje odpadkov• razvijajo skrben odnos do mlajših otrok	<p>Nega dojenčka:</p> <ul style="list-style-type: none">• previjanje• umivanje• uporabe negovalne kozmetike• oblačenje in slačenje• odlaganje odpadkov• obisk patronažne sestre, mame z dojenčkom...	<ul style="list-style-type: none">• nega• negovalna kozmetika• plenice• patronaža	<p>Naravoslovje Slovenščina</p>

7.4. MODUL : BIVANJE IN OKOLJE

Obseg: 8 ur od tega 2 uri za utrjevanje in poglobljanje

7.4.1. Vrtnarstvo

Obseg:8 ur

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
<p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none">• spoznajo in se naučijo brati setveni koledar,• sejejo, presajajo in vzgajajo vrtnine,• spoznajo vrtno škodljivce in najbolj pogoste bolezni vrtnin,• spoznajo okolju prijazne načine za zatiranje le teh,• ogledajo si trgovino z zaščitnimi sredstvi,• svoje znanje uporabijo v domačem okolju,• razumejo navodila za ravnanje z zaščitnimi sredstvi.	<ul style="list-style-type: none">• Setveni koledar• Delo na : vrtu, gredici, rastlinjaku...• Vrtni škodljivci• Rastlinske bolezni• Ekološka zaščitna sredstva- mehanski načini zatiranja škodljivcev• Ogled trgovine, zadruga, semenarne..	<ul style="list-style-type: none">• Setveni koledar• Vrtni škodljivci• Rastlinske bolezni• Okolju prijazna- ekološka zaščitna sredstva• Semenarna• zadruga	NAR TV SLJ

7.5. MODUL: EKONOMIKA GOSPODINJSTVA

Obseg:2 uri

7.5.1. Načrt izvedbe praznovanja - valeta

Obseg:2 uri

Operativni cilji	Predlagane vsebine in dejavnosti	Pojmi, bistva in kategorije	MPRP
Učenci izvedbo praznovanja: <ul style="list-style-type: none">• načrtujejo<ul style="list-style-type: none">• organizirajo• izvedejo• ovrednotijo stroške	<ul style="list-style-type: none">• Izvedba praznovanja - valeta• Ekonomsko vrednotenje stroškov		MA

VIII. KATALOG MINIMALNIH IN TEMELJNIH STANDARDOV ZNANJA

8. 1. MODUL:HRANA IN PREHRANA

- **Temeljni standardi znanja:**

Po usvojenih vsebinah in praktičnih izvajanjih učenec:

- se zna orientirati v gospodinjski učilnici,
- poskrbi za red in urejenost,
- zna uporabljati vse gospodinjske stroje in aparate, pripomočke,
- sam poskrbi za osnovna zaščitna in higienska sredstva,
- razume povezanost prehrane in zdravja,
- zna razvrstiti živila po pomenu za človekovo prehrano,
- navede beljakovinska,ogljiko hidratna, zaščitna živila,
- razloži pomen pravilnega hranjenja,higiene in obdelave živil,
- zna pripraviti hrano po osnovnih kuharskih postopkih,
- razume pomen zdrave, varne in varovalne prehrane glede na starost,dieto,izredne razmere,
- načrtuje jedilnike za različne priložnosti,
- organizira praznovanja v razredu,doma,
- izoblikuje odnos do varovanja narave,
- pravilno in varčno rokuje z odpadki,energijo,časom,materialom,
- izračuna si ceno svojega izdelka in jo ovrednoti,
- razume pomen in skrb za zdravo in pitno vodo,
- našteje konzervirana živila in jih zna pripraviti,
- navede razlike med načini konzerviranja,
- našteje in razloži znake zastrupitve s hrano,
- zna ukrepati ob zastrupitvi,
- našteje in razloži posamezne podatke na embalaži,
- pri nakupu upošteva navodila in rok trajanja,
- zaveda se,da z vsem svojim početjem in ravnanjem vpliva na okolje.

- **Minimalni standardi znanja:**

Po usvojenih vsebinah in praktičnih izvajanjih učenec:

- zna uporabljati gospodinjsko učilnico ob pomoči učitelja,
- zna uporabiti enostavne gospodinjske aparate,
- po sprotnih navodilih opravlja enostavna gospodinjska opravila,
- sam poskrbi za svojo zaščito in higieno,
- razume,da s prehrano vplivamo na zdravje,
- načrtuje dnevne obroke,
- pomaga pri organizaciji razrednih praznovanj,
- ve za posledice onesnaževanja okolja,
- poišče pomoč ob slabem počutju.

8. 2. MODUL : TEKSTIL, OBLAČENJE IN OBUTEV

<u>Temeljni standardi znanja</u>	<u>Minimalni standardi znanja</u>
<p>Po usvojenih vsebinah in praktičnih izvajanjih učenec:</p> <ul style="list-style-type: none">• razlikuje med naravnimi in umetnimi tkaninami,• loči vlakna in tkanine s pomočjo čutov:otip,vid,• razlikuje in pozna lastnosti tkanine in pletenine,• pozna potrebo in pomen po pravilnem oblačenju in obutvi glede na vreme, spol,dejavnost...• na osnovi usvojene tehnike kvačkanja,vezenja,pletanja,tkaničenja izdelava izdelka,• šiva in rokuje s šivalnim strojem,• ukroji in sešije izdelek,• vzdržuje obleko in obutev v skladu z navodili,• določi pomen in način načrtovanja nakupov,• pozna potrošnikove pravice in vpliv reklam,• racionalno in okolju prijazno vzdržuje in neguje obleko in obutev.	<p>Po usvojenih vsebinah in praktičnih izvajanjih učenec:</p> <ul style="list-style-type: none">• razlikuje med naravnimi in umetnimi tkaninami,• loči tkanine s pomočjo čutov:otip,vid,• zna se pravilno obleči in obuti glede na vreme,spol,dejavnost...• ob pomoči zna vzdrževati,negovati in pravilno hraniti svoja oblačila in obutev,• ob pomoči izdelava preprost izdelek po lastni izbiri tehnike,• ob pomoči šiva na šivalni stroj preproste vaje in izdelava enostaven izdelek,• ob pomoči vzdržuje obleko in obutev,• nauči se ga,da se pred nakupi posvetuje.

8. 3. MODUL: OSNOVE HIGIENE

<u>Temeljni standardi znanja</u>	<u>Minimalni standardi znanja</u>
<p>Po usvojenih vsebinah in praktičnih izvajanjih učenec:</p> <ul style="list-style-type: none">• razvije občutek za sprotno umivanje in nego celotnega telesa,• razumno uporablja negovalna, čistilna sredstva in pripomočke,• skrbi za red in urejenost šolske torbice, razreda, svoje sobe....• pozna vsebino in uporabo toaletne torbice, omarice prve pomoči, kozmetičnega kovčka ,• pozna pomen in vpliv higiene na zdravje,• zna ravnati pri prehladnih obolenjih, okužbah, zajedalcih....• znanje o negi dojenčka praktično izvede na lutki,• razvije skrben odnos do mlajših otrok.	<p>Po usvojenih vsebinah in praktičnih izvajanjih učenec:</p> <ul style="list-style-type: none">• zna biti čist in urejen,• razume vpliv higiene na zdravje,• ob opozorilih poskrbi za red in urejenost torbice, razreda, svoje sobe,• s pomočjo uporablja toaletno torbico, omarico prve pomoči in kozmetiko,• spozna bolezni, zajedalce in poišče ustrezno pomoč,• zna negovati dojenčka ob pomoči

8. 4. MODUL: BIVANJE IN OKOLJE

<u>Temeljni standardi znanja</u>	<u>Minimalni standardi znanja</u>
<p>Po usvojenih vsebinah in praktičnih izvajanjih učenec:</p> <ul style="list-style-type: none">• spozna svoje ožje bivalno okolje:razred, šola,dom,• zna urediti in poskrbeti za čisti in estetski videz svojega okolja,• poskrbi za lončnice in rezano cvetje,• loči bivalna okolja,• pozna stanovanjske prostore in opremo,• upošteva hišni red,• pozna pomen medsebojnih odnosov,• vzgaja in neguje cvetje, vrtnine...• pozna in razume ekološko problematiko:čistila, gnojila, škropiva,• razume med pojmom potrošnja in proizvodnja.	<p>Po usvojenih vsebinah in praktičnih izvajanjih učenec:</p> <ul style="list-style-type: none">• se znajde v svojem bivalnem okolju,• z dodatno razlago upošteva navodila pri urejanju okolja,• loči med urejenim in neurejenim okoljem,• pomaga pri skrbi za rože, vrtnine...• s pomočjo in vzpodbudah vzdržuje bivalno okolje,• upošteva hišni red,• pozna pomen medsebojnih odnosov,• ob dodatnih vzpodbudah upošteva navodila pri uporabi gnojil, čistil in škropiv.

8. 5. MODUL: EKONOMIKA GOSPODINJSTVA

<u>Temeljni standardi znanja</u>	<u>Minimalni standardi znanja</u>
<p>Po usvojenih vsebinah in praktičnih izvajanjih učenec:</p> <ul style="list-style-type: none">• vrednoti in zna ravnati z viri:čas,energija,material,denar,okolje,• načrtuje dejavnosti glede na vire,• izračuna vrednosti izdelkov in jih ovrednoti,• razume potrošnjo kot zadovoljevanje osnovnih življenjskih potreb,• zna ravnati s časom,• pozna vrste denarja in načine poslovanja z njim,• varčuje z denarjem :izdela načrt za izvajanje delovne naloge in ovrednoti pomen organizacije dela,• izdelava finančni načrt stroškov prehrane pri praktičnih vajah,• pozna racionalno uporabo odpadkov,• zna smotrno ravnati z žepnino,• loči dobro od slabe reklame,• zaveda se svojih pravic kot potrošnika,• razume pomen praznovanj v razredu,valeta ter jih finančno ovrednoti.	<p>Po usvojenih vsebinah in praktičnih izvajanjih učenec:</p> <ul style="list-style-type: none">• ob dodatnih navodilih pravilno ravna z viri:čas,energija,denar,okolje,• pomaga pri dejavnostih glede na vire,• sodeluje pri izračunu vrednosti izdelkov in njihovem vrednotenju,• poskrbi za svoje osnovne življenjske potrebe,• pozna osnovne časovne pojme,• pozna vrste denarja,• razlikuje med prihodki in odhodki,• varčuje z denarjem,• sodeluje pri izdelavi finančnega načrta in porabe stroškov,• pomaga pri zbiranju uporabnih odpadkov,• navaja se na rokovanje z žepnino,• pozna reklame,• sodeluje pri organizaciji razrednih praznovanj.